IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA	
Õppekavarühm	Kaevandamine
Õppekava nimetus	Mäetööline
	Miner, Mine worker
	Горнорабочий
Õppekava kood EHIS-es	136437

ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk-haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				

Õppekava maht: 180 EKAP

Õppekava koostamise alus:
Kutsestandard „Mäetööline, tase 4“ kinnitatud Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu 26.03.2014.a otsusega nr.13.
Kutseharidusstandard vastu võetud 26.08.2013 a.

Õppekava õpiväljundid:
Eriala õppekava läbimisel õpilane:
• puurib mäemassiivi;
• teeb lõhketööde ettevalmistustöid maa-aluste tunnelite või avatud kaevanduspaikade loomiseks;
• eemaldab kattekihi buldooserite, puuride ja lõhkainete abil;
• paigaldab toestuse, valgustuse, vee äravoolu, kaablid, vee kõrvaldamise pumbad ja võimalusel ka tuulutustorud;
• tunneb erialast terminoloogiat;
• vastutab eeskirjade täitmise, kaevanduspaiga turvalisuse kindlustamise ning seadmete hoolduse eest;
• lahendab igapäevaseid probleeme, mis on seotud tema tööga ning tegutseb mittestandardsetes olukordades vastavalt eeskirjadele oma kompetentsi raames;
• kasutab peamisi arvutirakendusi ning interneti võimalusi tööalastel eesmärkidel;
• seostab kutse- ja erialaseid teadmisi teaduslike meetodite, loodusteaduse ja matemaatika põhiprintsiipide ja -protsessidega;
• mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
• suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana;
• kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks;
• omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
• mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest;
• kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks;
• osaleb tulemuslikult erinevates meeskondades ning on suuteline neid vajaduse korral juhtima; on võimeline osaliselt juhendama kaastöötajaid.

Õppekava rakendamine:
Statsionaarne õpe, sihtrühmaks on põhiharidusega isikud.

Nõuded õpingute alustamiseks:
Õppima võib asuda põhiharidusega isikud ja vähemalt 22-aastased põhihariduseta isikud, kellel on põhiharidusele vastavad kompetentsid.

Nõuded õpingute lõpetamiseks:
Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud kooli õppekavas sätestatud õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.
01.09.2017 sisseastujatele on kohustuslik sooritada kutseeksam.

Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:
„Mäetööline, tase 4“

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid:
Kooli lõputunnistus ja hinneteleht.

Õppekava struktuur
Põhiõpingute moodulid (123 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*
Ohutushoid mäenduses	24 EKAP	orienteerub mäenduse valdkonda puudutavas seadusandluses, töönõutes ja -kordates. teab kaevandamiseks vajaliku dokumentatsiooni nimetusi ja otstarvet. tunneb mäetööde tegemise ja juhtimise nõudeid, selleks vajalikku personali ja töötajate tervisele ning väljaõppele esitatavaid nõudeid teab tuletõrje ja päästetööde korralduse aluseid, tunneb elektriohutuse erinõudeid allmaatöödel ja avakaevandamisel.

		tunneb elektriohutuse erinõudeid allmaatöödel ja avakaevandamisel teab isikukaitsevahendite ehitust ja otstarvet, hindab nende korrasolekut ja kasutab neid korralikult, mäetööde mõju keskkonnale. teab mäetööde mõju keskkonnale kasutab mäenduse erialaga seotud terminoloogiat ja väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt teostab ohutushoiu teadmisi loodusteaduse põhiprintsiipide ja –protsessidega
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP	mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis; mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist; mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas; mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel; käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil;
Mäetöölise eriala alusteadmised	25 EKAP	mõistab elektrotehnika seaduspärasusi ning oskab lugeda elektrilisi juhtimisskeeme. tunneb konstruktsiooniliste materjalide omadusi, liigitamist ja kasutamise alasid, materjalide markeerimist, ohtlike ainete vedu, ladustamist ja käitlemist. teab masinaehitusjoonistel kasutatavaid tingmärke ning oskab lugeda koostejooniseid, skeeme ja eskiise. selgitab mineraalide ja orgaaniliste maavarade tekke põhjusi, põhilisi geoloogia erialaseid termineid seostab mäetöölise eriala alusteadmisi loodusteaduse ja matemaatika põhiprintsiipide ja –protsessidega. kasutab markšeideritelt saadud andmeid, punkte ja skeeme praktilistel kaevetöödel kasutab ja kontrollib elektroonika ja automaatika seadmeid tööala piirides
Mäenduse alused	14 EKAP	kasutab eriala terminoloogiat, teab mäetööde põhiliste tehnoloogiliste protsesside põhimõtteid. teab kivimite füüsikalis-mehaanilisi omadusi ja oskab hinnata nende mõju kaevandamise tehnoloogiale. omab ettekujutust all- ja pealmaatööde protsessidest ja operatsioonidest. tunneb kaevandamisviiside ja erinevate kaeveõõnte nimetusi ning otstarvet. selgitab allmaa- ja avakaevandamise eeliseid ning puuduseid. Kinnistab õppekeskkonnas omandatut praktikal.
Mäemasinad ja seadmed	23 EKAP	mõistab lugeda ja seletada masina tööprotsessi ning juhtimist printsipiaalset kinemaatilist, hüdraulilist ja elektrilist skeemi kasutades. teab ja tunneb mehaanilise liikumise ja tasakaalu seadusi ning masinate detailide ja konstruktsioonide elementide tugevusarvutuste aluseid. teab maavarade kaevandamisel kasutatavaid enamlevinud mäemasinaid ja mehhanisme, mäeseadmete ehitust, tööprintsiipe, kasutusalasid. järgib seadmete ekspluatatsiooni ja ohutu kasutamise nõudeid, järgib töötamisel töötervishoiu-, keskkonnahoiu, tööohutus-, tuleohutus- ja elektriohutusnõudeid. teab masina ohutu kasutamise nõudeid ja tööga seonduvaid ohuallikaid, kinnistab õppekeskkonnas omandatut praktikal.
Mäetööde abitööd	15 EKAP	teeb toppimisega seotud toiminguid. teostab lihtsamaid remondi- ja lukksepatöid, kasutab kontrollmõõteriistu ning kindlustab töökoha ja seadmete ettevalmistust remondiks. tunneb elektritööde tehnoloogilist järjekorda, tööpõhimõtteid. teab elektrikeevitamise, gaaslõike- ja gaaskeevitamise seadmete tööpõhimõtteid ja kasutusalasid teab lõhketööde meetodeid, ohutusprintsiipe, termineid, kasutusalasid, nimetab enamlevinud ja nendega analoogseid lõhkeaineid. tunneb materjalide ja töövahendite laadimis- ja transporditöid, ettevõtte transpordivõrgu toimimise põhimõtteid.
Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed	16 EKAP	teab allmaakaevandamise tehnoloogia aluseid. teeb kaeveõõntes, šahtides ja tunnelites toimuvaid allmaaläbindus- ja koristustöid. teeb mehhanismide teenindusega seotud toiminguid: igapäevane hooldus, pisiremont. järgib seadmete, kommunikatsioonide ekspluatatsiooni nõudeid. kinnistab õppekeskkonnas omandatut praktikal, järgib töötamisel töötervishoiu-, keskkonnahoiu, tööohutus-, tuleohutus-ja elektriohutusnõudeid.

Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	16 EKAP	teab karjääritööde tehnoloogia aluseid. teeb avatud kaevandusaladel tehtavaid karjääritöid. teeb mehhanismide teenindusega seotud toiminguid: igapäevane hooldus, pisiremont. järgib seadmete, kommunikatsioonide ekspluatatsiooni nõudeid. kinnistab õppekeskkonnas omandatut praktikal, järgib töötamisel töötervishoiu-, keskkonnahoiu, tööohutus-, tuleohutus-ja elektriohutusnõudeid.

Üldõpingute moodulid (30 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*
Keel ja kirjandus	6 EKAP	Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses Arutleb loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal teemakohaselt ja põhjendatult Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates Loeb, loob ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid Väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga Tõlgendab ja analüüsib loetut, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega
Võõrkeel	4,5 EKAP	kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetu stes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest; koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid
Matemaatika	5 EKAP	kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Loodusained	6 EKAP	Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele. Saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel
Sotsiaalained	7 EKAP	omab teadmisi, oskusi ja hoiakud, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist saab aru esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu

Kunstiained	1,5 EKAP	eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse, kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse

Valikõpingute moodulid (27 EKAP)

Nimetus	*Maht*
Õpioskuste kujundamine	2 EKAP
Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	6 EKAP
Mootorsõidukijuhi ettevalmistamine	6 EKAP
Arvutiõpetus	4 EKAP
Projekteerimispakett AutoCAD	4 EKAP
Projektijuhtimise alused	4 EKAP
Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed	6 EKAP
Eesti keel teise keelena	5 EKAP
Erialane eesti keel	4 EKAP

Valikõpingute valimise võimalused:
Õpilasel on õigus valida valikmooduleid 22 EKAP ulatuses antud õppekava ja/või kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras.
*moodul "Eesti keel teise keelena" on vene õppekeelega õpilastele kohustuslik.
*moodul "Õpioskuste kujundamine" on õpilastele kohustuslik.
"Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed"on kohustuslik valik moodul õpilastele, kes valis spetsialiseerumine I.
"Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed" on kohustuslik valik moodul õpilastele, kes valis spetsialiseerumine II.

Praktika:
Põhiõpingutest moodustab praktika 30.00 EKAPit.

Spetsialiseerumise võimalused:
Mooduli ”Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed” 16 EKAP õpiväljundite saavutamisel omandatakse kutsele „Mäetööline, tase 4 Allmaaläbindus- ja koristustööd” vastavad kompetentsid (spetsialiseerimine I)
või
Mooduli “Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed”, 16 EKAP saavutamisel omandatakse kutsele „Mäetööline, tase 4 Karjääritööd” vastavad kompetentsid (spetsialiseerimine II)

Spetsialiseerumised:

- Mäetööline, tase 4 Allmaaläbindus- ja koristustööd
- Mäetööline, tase 4 Karjääritööd

Spetsialiseerumiste õpiväljundid:

Mäetööline, tase 4 Allmaaläbindus- ja koristustööd

Mäetööline, tase 4 Karjääritööd

Õppekava kontaktisik:
Galina Trofimova
erialade juht (tehnoloogia)
Telefon 3725283670, galina.trofimova@ivkhk.ee

Märkused:
Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:
https://ivkhk.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=200
https://ivkhk.siseveeb.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=200&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

Mäetööline

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	**123**	**38**	**39**	**46**
Ohutushoid mäenduses	24	4,5	6	13,5
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6	2	2	2
Mäetöölise eriala alusteadmised	25	16	4,5	4,5
Mäenduse alused	14	5	9	
Mäemasinad ja seadmed	23	7,5	13,5	2
Mäetööde abitööd	15	3	4	8
Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed	16			16
Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	16			
Üldõpingute moodulid	**30**	**12,5**	**10,5**	**7**
Keel ja kirjandus	6	2	2	2
Võõrkeel	4,5	1,5	1,5	1,5
Matemaatika	5	2	2	1
Loodusained	6	6		
Sotsiaalained	7	1	5	1
Kunstiained	1,5			1,5
Valikõpingute moodulid	**27**	**9,5**	**10,5**	**7**
Õpioskuste kujundamine	2			
Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	6			
Mootorsõidukijuhi ettevalmistamine	6			
Arvutiõpetus	4			
Projekteerimispakett AutoCAD	4			
Projektijuhtimise alused	4			
Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed	6			
Eesti keel teise keelena	5			

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Erialane eesti keel	4			

Mäetööline

Seosed kutsestandardi „Mäetööline, tase 4“ kompetentside tegevusnäitajate ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid								Valikõpingute moodulid					
	Ohutushoid mäenduses	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	Mäetöölise eriala alusteadmised	Mäenduse alused	Mäemasinad ja seadmed	Mäetööde abitööd	Allmaaläbindus- ja koristustööde tehnoloogia ja seadmed	Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	Õpioskuste kujundamine	Karjääritööde tehnoloogia ja seadmed	Mootorsõidukijuhi ettevalmistamine	Arvutiõpetus	Projekteerimispakett AutoCAD	Projektijuhtimise alused
B.2.1 Kaevise teisaldamine	x		x	x	x	x	x	x		x				
B.2.2 Mäetööde abitööd	x		x	x	x	x	x	x		x	x		x	
B.2.3 Mäeseadmete monteerimine	x		x	x	x	x	x	x		x				
B.2.4 Mäeseadmete hooldus ja remont	x				x	x	x	x		x				
B.2.5 Allmaaläbindus- ja koristustööd	x				x		x							
B.2.6 Karjääritööd	x				x			x		x				
B.2.8 Mäetööline, tase 4 kutset läbiv kompetents	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

X – tähistatakse, millises moodulis antud kompetentsi tegevusnäitaja omandatust hinnatakse